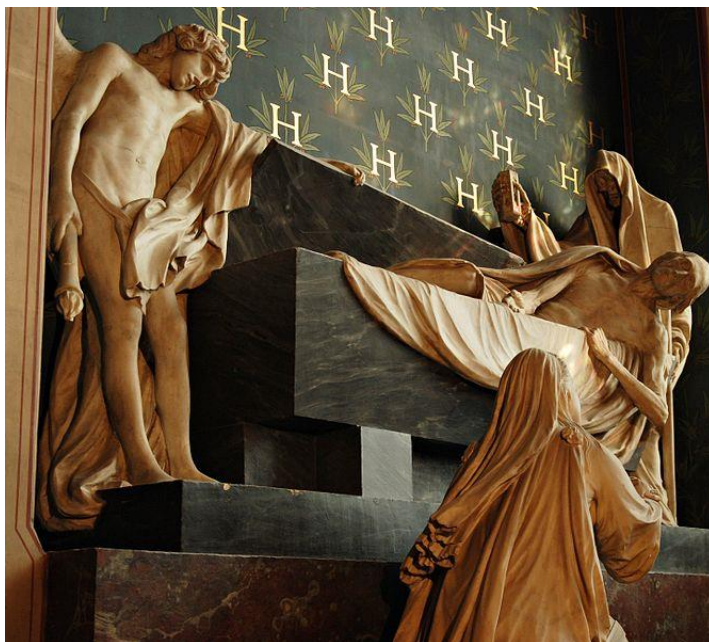

Pigalle Jean-Baptiste - (†1785); francúzsky sochár; v jeho práca je na križovatke *baroka* a *neoklasicizmu*

http://fr.wikipedia.org/wiki/Jean-Baptiste_Pigalle

J.-B. Pigalle: Mausoleum Grófa Claude-Henri d'Harcourta (kaplnka Saint- Guillauma, katedrála Notre-Dame v Paríži, 1776)

pigment - z lat. pigmentum - *farbivo*

farbiace činidlá, práškové *farby*, látky rôzneho chemického zloženia, tradične vyrábané z prírodných zdrojov, dnes už s chemickými substanciami; na rozdiel od iného typu farbív: *lakov* sú v *pojidlách* nerozpustné a farebnej vrstve dávajú odtieň a krycie schopnosti; pozri *bolus*, *hlinka*, *farbiaca sila*, *krycia schopnosť*, *substrát*; *pigmenty a farbivá*, *pigmenty komplementárne*, *pigmenty krycie*, *pigmenty s veľkou farbiacou silou*, *pigmenty so slabou farbiacou silou*, *pigmenty transparentné nezafarbujuce*, *pigmenty transparentné zafarbujuce*; *farbivá organické*, *minerálne*, *syntetické*; *paleta*, *pasta*

Baleka: *farbivo* nazývané tiež pigment; lat. pigmentum – „farbivo“

Smith: pigment je pevný materiál vo forme malých oddelených častíc, ktoré za sucha existujú vo forme *agregátov* alebo *aglomerátov* (agregát je štruktúra, v ktorej sa častice alebo kryštály spájajú na plôškach kryštálov; aglomeráty sú voľnejšími štruktúrami agregátov); veľkosť a tvar pigmentových častíc majú vplyv na vzhľad farby: veľké častice vytvárajú matné a zrnité *textúry*; veľkosť a tvar častíc pigmentov ďalej ovplyvňujú priehľadnosť, súdržnosť, roztekание farby a jej rozštiepatelnosť, rovnako ako jej stálosť; čím menšie častice pigmentu, tým nižšia schopnosť usadzovania v tekutej farbe (preto v praxi isté hrubozrnné pigmenty nemôžu byť užívané, napr. v *akrylových emulziách*, ktorých charakteristickou vlastnosťou je rýchle schnutie); pred použitím musí byť pigment rozptýlený v *pojidle*

-pigmentové častice sú nerozpustné v *médii*, v ktorom sú aplikované; ak sú pigmenty aplikované v *disperzii* dochádza k rozrušeniu väčších kusov, čo normálne neznamená rozrušenie skupín kryštálov pigmentu; aby sa dosiahlo správnej disperzie, musí byť farba (pigment) a médium (pojidlo) zomleté dohromady; pozri *olejová absorpcia pigmentu*, *farba pigmentu*, *opacita farby*/ *nepriehľadnosť farby*, *stálosť pigmentu*; *azopigmenty*

pigment pleťový - *pleťový pigment*

Pigmentová bieloba - Smith:

Pigmentová bieloba 1 - *bieloba olovnatá*

Pigmentová bieloba 4 - *bieloba zinková*

Pigmentová bieloiba 5 - *litopon*
Pigmentová bieloiba 6 - *bieloiba titanová*
Pigmentová bieloiba 18 - *krieda/bieloiba parížska*
Pigmentová bieloiba 19 - *kaolín*
Pigmentová bieloiba 21 - *bieloiba permanentná*
Pigmentová bieloiba 24 - *hydrát hliníka*

Pigmentová čerň - Smith:

Pigmentová čerň 6,7 - *čerň lampová/sadze*
Pigmentová čerň 9 - *čerň kostná/čerň slonová*
Pigmentová čerň 11 - *Marsova čerň/čierny oxid železa*

Pigmentová červeň - Smith:

Pigmentová červeň 3 - *červeň toluindinová/morena šarlátová*
Pigmentová červeň 7 - *karmín stály/Naftol AS-TR*
karmín naftolový
červeň F4RH
Pigmentová červeň 9 - *morenová ružová (pravá)/*
/morena farbiarska
morena ružová
Pigmentová červeň 83 - *karmín alizarinový/morena farbiarska*
Pigmentová červeň 102 - *Marsove farby/červený oxid železa*
oker červený
Pigmentová červeň 106 - *rumelka/cinobr*
Pigmentová červeň 108 - *červeň kadmiová*
Pigmentová červeň 112 - *červeň stála FGR/Naftol AS-D*
Pigmentová červeň 144 - *-/červeň chromoftalová BRN (Ciba-Geigy)*
Pigmentová červeň 160 - *Naftol-karbamid/karmín naftolový*
Pigmentová červeň 166 - *-/šarlát chromoftalový R*
Pigmentová červeň 168 - *bromovaný antraton*
Pigmentová červeň 177 - *červeň atrachinonová/antrachinonoid*
Pigmentová červeň 188 - *červeň naftolová/červeň naftolová AS*
arylamid B.O.N.
Pigmentová červeň 190 - *červeň perylenová/perylen*
Pigmentová červeň 207/ - **červeň chinakridonová/ružová stála 209 (?)*

Pigmentová hned' - Smith:

Pigmentová hned' 7 - *siena*
siena pálená
Pigmentová hned' 7 (?)
- umbra prírodná
- umbra pálená

Pigmentová modrá - Smith:

Pigmentová modrá 15 - *modrá ftalocyaninová*
Pigmentová modrá 27 - *modrá pruská/modrá bronzová*
Pigmentová modrá 28 - *modrá kobaltová*
Pigmentová modrá 29 - *modrá ultramarínová*
Pigmentová modrá 33 - *modrá mangánová*
Pigmentová modrá 35 - *modrá blankytná*
Pigmentová modrá 60 - *modrá indantronová*

Pigmentová oranž - Smith:

Pigmentová oranž 43 - *oranž perinonová/oranž antrachinonoidová*
Pigmentová oranž 63 - *-/oranž irgazinová 3GL (Ciba-Geigy)*

Pigmentová violet' - Smith:

Pigmentová violet' 14 - *violet' kobaltová*
Pigmentová violet' 15 - *violet' ultramarínová/ultramarínová ružová*
Pigmentová violet' 16 - *violet' mangánová/permanentná slézová/ lila*
Pigmentová violet' 19 forma (beta)
- chinakridonový fuchsin/violet' chinakridonová
permanentný fuchsin
Pigmentová violet' 19 forma (gama)
*- *červeň chinakridonová/ružová stála (?)*
Pigmentová violet' 23 - *violet' dioxazinová/karmín dioxazinový*

violet' karbazolová

Pigmentová zeleň - Smith:

Pigmentová zeleň 10 - *niklová azožlt'*
 Pigmentová zeleň 17 - *zeleň chromová/rumelka zelená*
 Pigmentová zeleň 18 - *zeleň Guinetova (viridian)/zeleň chromová*
 Pigmentová zeleň 19 - *zeleň kobaltová*
 Pigmentová zeleň 23 - *zem zelená/hlina kadaňská*
 Pigmentová zeleň 50 - *svetlozelený oxid/zelený titaničitán kobaltu*

Pigmentová žlt' - Smith:

Pigmentová žlt' 1 - *žlt' arylamidová G/žlt' Hansa*
 Pigmentová žlt' 3 - *žlt' arylamidová 10G/žlt' Hansa*
 Pigmentová žlt' 31 - *chroman barnatý/žlt' barytová*
 Pigmentová žlt' 34 - *žlt' chromová*
 žlt' citronová
 Pigmentová žlt' 36 - *žlt' zinková/chroman zinečnatý*
 Pigmentová žlt' 37 - *žlt' kadmiová*
 Pigmentová žlt' 40 - *aureolin/žlt' kobaltová*
 Pigmentová žlt' 41 - *žlt' neapolská/antimonát olova*
 Pigmentová žlt' 43 - *oker žltý/prírodný hydratovaný oxid železa*
 Pigmentová žlt' 53 - *titanát niklu/žlt' titanová*
 Pigmentová žlt' 73 - *žlt' arylamidová GX/žlt' Hansa*
 Pigmentová žlt' 83 - *žlt' diarylidová*
 Pigmentová žlt' 109/110
 - *žlt' isoindolinonová/tetrachlor isoindolinon* 110
 Pigmentová žlt' 112 alebo PY 24
 - *žlt' flavantronová/antrachinon*
 Pigmentová žlt' 128 - *žlt' chromofyťalová 8GN (Ciba-Geigy)*

pigmentový papier - *papier pigmentový*

pigmenty a farbivá biele - *bieloby*: biele pigmenty, farbivá, substráty a farby; nerastné (minerálne: hlinka biela, krieda, mastek, sadra a d.) aj syntetické farbivo, na ktoré je kladený veľký význam chemickej znášanlivosti k pojidlám, riedidlám a farbivám; od bieloby sa vyžaduje aj farebná kryvosť a priesvitnosť, rozdielna rýchlosť schnutia, pružnosť, miešateľnosť, stálosť (pozri farebná kvalita); najstarším typom je *bieloba kremžská* nahrádzaná pre svoju jedovatosť od 18.storočia nejedovatou *bielobou zinkovou*, v súčasnosti *bielobou titanovou*; pozri redukcia, vysvetľovanie

bieloba alabastrová/bieloba brilantná, lenzin
bieloba atanasová
bieloba barytová, baryt, ťaživec, bariumfosfát/
bieloba brilantná
bieloba čínska
bieloba kremnická
bieloba krycia/bieloba čínska
bieloba kremžská/bieloba olovnatá/bieloba kremnická
bieloba olovnatá/bieloba kremžská/bieloba kremnická
bieloba permanentná/blanc-fixe/
bieloba rutilová
bieloba stála
bieloba titanová/bieloba atanasová/bieloba rutilová
bieloba transparentná
bieloba zinková
lenzin
krieda /krieda španielska,šampaňská, boloňská, nemecká/
litopon

hydrát hliníku/Pigmentová bieloba 24
kaolín/Pigmentová bieloba 19
krieda/Pigmentová bieloba 18

pigmenty a farbivá červené - *červeň*: červené pigmenty, *farbivá* a *farby*; okrem nižšie uvedených sa medzi červene zaraďuje niekedy aj *siena pálená* (zaraďovaná aj medzi *farby hnedé*, alebo z pohľadu zloženia medzi *farby zemité*), ďalej *realgar* v podobe *auripigmentu červeného* (*realgar* pre svoj žltočervený tón, zaraďovaný ale aj medzi *žlté*); *pozri nach*

hlinky červené:
červeň anglická
červeň pompejská
červeň benátska
červeň neapolská (?)

brazílske drevo/fernambukové drevo, sappan
dračia krv
žlt' chrómová
indický lak/lac lake/lack-dye
kadmium červené
košenila/kochineal, crimson lake
karmín
karmínový lak

Marsove farby:
Marsova žlt'
Marsova červeň

mínium/suřík, red lead/mínium oranžové
červeň molybdátová/chromový šarlát/nach
morenový lak /madder lake, prírodný alizarin

červeň turecká
pozzuola
purpur/tyrský nach
rumelka/cinobr, vermillon,

čínska červeň:
rumelka rakúska/chrómová červeň

šafran

červeň železitá
hlinka arménska, bolus

caput mortuum/kolkotar/mortello

bolus červený/bolus francúzsky
arménska hlinka

sinope/sinopis
kraplak

pigmenty a farbivá čierne - *čerň*: *farbivo* získavané z organických a anorganických látok; organické látky: *kosť*, *korok*, *drevo viniča* a *ď.*; anorganické látky: *čierna krieda*, *grafit* a *ď.*

čierne pigmenty:

čerň kostná/čerň slonová/animal black
čerň lampová/sadze
čerň révová/čerň frankfurtská/čerň korková

pozri farba čierna

pigmenty a farbivá hnedé - zmes červených, žltých a modrých pigmentov, v ktorých prevládajú teplé farby, žltá a červená; hnedé farbivá majú širokú stupnicu; v grafike používané ako *podtlač*; okrové farby, umbry a sieny, najstálejšie farbivá prírodné; minerálneho pôvodu sú *hned' van Dyckova, kasselská, kolínska, asfalt, bistr*; organického pôvodu *sépia* (pozri *farbivá minerálne, organické, syntetické*); prehľad:

bistr
múmia
sépia

siena:
siena prírodná
siena pálená (niekedy zaradovaná medzi *červené*)

umbra:
umdra prírodná
umbra pálená
umbra kyperská/cyperská

hned' van Dyckova/hned' kasselská
hned' kolínska
hned' parížska
hned' mangánová/bistr mangánový

oker:
oker svetlý, stredný, tmavý, zlatý (zaradovaný aj medzi žlté pigmenty; pozri *žlté*)

pigmenty a farbivá modré - *modrá*; pozri *symbolika farieb: farba modrá*

Coelinova modrá/ceruleum/blankytná modrá
egyptská modrá/pompejská modrá, modrá fritá
fiatocyaninová modrá/modrá monastral
horská modrá/azurit
chrysocolla
indigo
kobaltová modrá/smalt
kobaltová violet'
mangánová modrá
mangánová violet'/permanentná violet'
pruská modrá/berlínska modrá/parížska modrá/modrá milori
Thénardova modrá
ultramarín modrý prírodný/lapis (l)azuli
ultramarín modrý umelý/permanentná modrá
modrá azúrová
ultramarínová violet'

pigmenty a farbivá zelené - *zelené*; pozri *symbolika farieb: farba zelená* (ďalej pozri historické pigmenty *creta viridis, zeleň malachitová, zelený kvet/medenka*); ďalej pozri Smith: *niklová azožltá, svetlozelený oxid/ zelený titaničitán kobaltu*

Baleka: získavané predovšetkým z minerálnych látok; starovek znal predovšetkým *zem zelenú, zeleň malachitovú a medenku*, ktoré sú dnes dopĺňované alebo nahrádzané *farbivami syntetickými, zeleňou chrómovou, zeleňou kobaltovou, zeleňmi milorkovými* (používanými najmä v *grafike pre svoju stálosť*), *zeleňou Veronese*

pozri:
zeleň Guignetova/zeleň chromová I., viridian
zeleň listová

chromoxyd zelený:
chromoxyd ohnivý
chromoxyd tupý

zeleň horská/malachit
zeleň chromová II./rumelka zelená (?)

zeleň kadmiová
zeleň kobaltová/zeleň Rinmanova
zeleň van Dyckova/medenka/verdigris, plísta
zeleň Scheelova
zeleň smaragdová/zeleň parížska, zeleň svinibrodská/zeleň Paola Veronese
zeleň štiavová/sap green, stil de grain
zeleň ultramarínová
zem zelená/zem česká, terra verte, zem veronská, hlinka kadaňská, hlinka vildštejnská

pigmenty a farbivá žlté - pozri ďalej *farba žltá, šafran, niklová azožlt'*

žlte:

auripigment/orpigment (pozri auripigmentum, opperment, arsenikon), žlt' kráľovská
žlt' barnatá/žlt' citrónová
gumiguta/gamboge

žlt' chromová:
oranž chromová
žlt' hamburská
žlt' kolínska
žlt' parížska

žlt' indická/purée
žlt' kadmiová
žlt' kobaltová/aureolin
kvercitron/žltý lak
massicot/litharge
žlt' neapolská/žlt' antimonová

okre
minetty

oranž molybdenová
realgar
žlt' rezedová/weld, arzika
žlt' zinková
žlt' versálová/žlt' Hansova
žlt' Marsova
oranž chromová
oranž kadmiová
satinober/oker zlatý

Baleka: tiež *žlt'*; prírodné a syntetické farbivá tvoriace širokú škálu *farebných odtieňov* s rôznou stálosťou na svetle, miešateľnosťou s inými farbivami a ďalšími vlastnosťami; patri sem *žlté okre, prírodná a pálená siena, auripigmenty: realgar, stil de grain; Marsova žlt', kadmiová, neapolská, barytová, zinková, chrómová a indická žlt', gumiguta* a i.

pigmenty anorganické - *farbivo organické*

pigmenty freskové - zemité minerálne pigmenty, ktoré vyžaduje silne alkalické prostredie:

okre
červene železité
sieny

umbry, satinobr
zem zelenú;

ďalej:
žlt' zinková
zeleň chromová
zeleň ftalocyaninová
kobaltová modrá
čerň mangánová(burel)
čerň révová
drevené uhlie
bieloba: bel' sangiovanni
bieloba permanentná/blanc-fixe

nevhodné:
kraplak, bieloba olovnatá, modrá parížska a ich zmesi

pozri kaseínová a vápenná maľba, freska

pigmenty gvašové - súbor použiteľných pigmentov pre techniku gvašu:

bieloba:

bieloba titanová/rutilová
bieloba zinková
litopon
bieloba permanentná

žlt':

okre
siena
železité: Marsove žlte
kobaltové:aureolin
versálové:žlt' Hansa

červeň:

železité: červeň anglická, červeň benátska
pozzuola
červeň Marsova
caput mortuum

modrá:

kobalt
Coelinova modrá
mangánová modrá
ftalocyaninová modrá

zeleň:

zem zelená
chromoxid tupý a ohnivý
zeleň kobaltová
zeleň ftalocyaninová

violet':

kobalt fialový tmavý

violet' mangánová

hned':

umbra

zem zelená pálená

hned' pruská

čerň:

čerň kostná

čerň révová

čerň železitá

čerň mangánová

pigmenty historické - Linda Paul v súvislosti s heslom *tempera vaječná*: niektoré z dávnych pigmentov, ktorými boli vytvorené majstrovské diela, boli tratené; starovekí maliari používali na výrobu pigmentov kamene a zeminy, ktoré mali k dispozícii vo svojich konkrétnych zemepisných oblastiach a znalosti o lokalitách a pigmentov sa stratili; reštaurátori majú ťažkosti pri oprave starých diel, lebo nemôžu nájsť zodpovedajúce pigmenty; jednou z nedávno obnovených „stratených“ farieb je vzácna fialová bridlica zo Švajčiarska, ktorá sa teraz používa pri reštaurovaní malieb švajčiarskeho benediktínskeho kláštora Maria Einsiedeln; tento fialový pigment sa datuje do 18.st. a bol k dispozícii kdekoľvek; potom ho náhodne objavil George Kremer, odborník na historické pigmenty, keď išiel vo švajčiarskych Alpách a videl lesnú sa skaly v horách; ukázalo sa, že je to práve ten materiál, z ktorého bol pigment získavaný; niektoré fascinujúce historické pigmenty, sú stále k dispozícii, hoci ich umelci nepoužívajú; je ním napr. tyrénsky cisársky purpur, ktorý sa používal iba na odev cisárov a ktorý bol tak vzácny, že na 1 gram farbiva bolo treba 10 tis. veľkých morských mäkkýšov rodu *Purpura Lapillus*; ďalší historický pigment bola *sépie*, používaná pri architektonických výkresoch; získavala sa zo živočíchov sépií žijúcich v Jadranskom mori; medzi bizarné historické pigmenty patrí *indická žltá*, ktorá bola získaná z moče kráv kŕmených mangovými listami; odparovaním tekutiny vznikla úžasná farba, dnes už proces zakázaný; tmavá karmínová farba (pozri *karmín*) s vyrábala z tiel bezkrídleho hmyzu, ktorý žil na opunciách; iný pigment, zvaný *caput mortuum* (dosl. hlava smrti) bol pôvodne vyrábaný z obväzov egyptských *múmií*; pre ich nedostatok sa začal používať prírodný oxid železitý ako je *siena* odtieňov od červenej, hnedej po čiernu

pigmenty komplementárne - dvojice komplementárnych pigmentov; pozri *farby komplementárne, kontrast komplementárny*

kraplak tmavý - zeleň permanentná stredná

kadmiový purpur - chromoxid

kadmium červené tmavé - chromoxid+oxid modrozelený

kadmium červené svetlé+oranž - Coelinova modrá

kadmium oranžové - ultramarin modrý+ultramarin fialový

kadmium žlté tmavé - ultramarin modrý+ultramarin fialový

kadmium žlté svetlé - ultramarin fialový

zeleň permanentná svetlá - kobalt fialový tmavý

pigmenty krycie - delenie s ohľadom na *akvarelovú maľbu*: všetky druhy kadmia: kadmium žlté, červené, oranžové; pozri *farby krycie*

červená indická

oker svetlý

umbra pálená

šed' Davyho

modrá blankytná

žlt' citrónová

umbra prírodná

chromoxyd zelený

pigmenty lazúrne - *bieloba transparentná*

*žlt' indická, žlt' rezedová žlt' vesálová/žlt' Hansa
brazílske drevo/fernambukové drevo/sappan
dračia krv
medenka/verdigris/zelen van Dyckova/plista
zelen štiavová/sap green, stil de grain siena/siena pálená
hned' Van Dyckova/hned' Kasselská*

d'alej pozri lazurové farby:

*kobalt
modrá pruská
alizarin
ultramarín
laky morenové
lak asfaltový*

pigmenty med'naté - nemiešať s ultramarínom modrým umelým, rumelkou, kadmíom červeným, žlt'ou kadmia!

*modrá egyptská
modrá ftalocyaninová/modrá monastral
modrá horská/azurit
chrysokolla
medenka/verdigris/plista
zelen Scheelova/minerálna zelen/švédska zelen
zelen smaragdová*

pigmenty minerálne - farbivo minerálne

pigmenty nestále v alkalickom prostredí - pozri *stálosť pigmentu*

*zelen chromová
žlt' chromová
žlt' kobaltová
karmín/crimson lake
zelen smaragdová/svinibrodská
žlt' indická
žlt' neapolská kvercitron/yellow lake
zelen štiavová/sap green
verdigris
violet' mangánová/violet' permanentná*

pigmenty olovnaté - nemiešať s ultramarínom modrým umelým, rumelkou!

*bieloba kremžská/bieloba olovnatá
žlt' chromová
žlt' neapolská
oranž molybdátová
oranž minium
zelen horská
zelen chromová
chromová červeň/rumelka rakúska
kasselská žlt'/žlt' minerálna/žlt' veronská
žlt' olovnatá (historický pigment, 14.st.)*

pigmenty pastelové - paleta zemitých a svetlostálych pigmentov pre pastel:

*bieloba titanová
bieloba zinková
litopon
krieda*

žlt' kadmiová
žlt' zinková
žlt' stronciová

červeň kadmiová
rumelka
caput mortuum
červeň anglická

ultramarin
modrá parížska
modrá kobaltová
modrá horská
violet' mangánová

zeleň permanentná
zeleň kobaltová
zeleň chromová

Kasselská hned'
umbra
siena pálená
pozzuola
okre
siena prírodná

čerň slonová
čerň révová

nevhodné pre svoju jedovatosť a možnosť vdychovania:

bieloba kremžská
žlt' neapolská
zeleň svinibrodská
minium

pigmenty prírodné - tiež názov farbivá prírodné; *farbivo organické* (rastlinné, živočíšne) a *farbivo anorganické*, *farbivo minerálne*; pozri kuo-chua

pigmenty s veľkou farbiacou silou - delenie pre *akvarelovú maľbu*:

sráž alizarinová
kadmium červené
ftalocyaninová modrá
siena pálená

pigmenty so slabou farbiacou silou - delenie pre *akvarelovú maľbu*:

umbra prírodná
oker svetlý
blankytná modrá
siena prírodná

pigmenty techniky secco - *pigmenty zemité*, ďalej med'naté minerálne soli

modrá:
modrá ftalocyaninová/modrá monastral
modrá horská/azurit

zelená:
medenka/verdigris
zeleň smaragdová/zeleň svinibrodská

zriedkavo iné kovové zlúčeniny: *minium*, *rumelka*

pigmenty temperové - základná farebná škála tempery:

kadmium žlté
sráž alizarinová
ultramarín modrý
zeleň tyrkyzová
oker svetlý
umbra prírodná
siena pálená

v prípade alkalických emulzií (napr. pojidlá kazeínové) vylúčiť pigmenty nestále v alkalickom prostredí:

chromová zeleň
chromová žlt'
kobaltová žlt'
karmin (crimson lake)
smaragdová (svinibrodská zeleň)
indická žlt'
neapolská žlt' kvercitron (yellow lake)
šťavová zeleň (sap green)
verdigris
manganová violet' (permanentná violet')

pigmenty transparentné nezafarbujúce - delenie s ohľadom na akvarelovú maľbu:

ultramarínová modrá
kobalt modrý
červeň transparentná
žlt' transparentná
zeleň transparentná
siena prírodná
šed' Paynova

pigmenty transparentné zafarbujúce - delenie s ohľadom na akvarelovú maľbu:

rumelka permanentná
modrá permanentná
zeleň permanentná
rumelka šarlátová
sráž alizarinová
zeleň tyrkysová
modrá pruská
gumiguta

pigmenty organické - napr. žlté karotenoidy, žlč, červené farbivo - krv; pozri kura (Eurotelevízia)

pigmenty zemité - pigmenty na báze oxidov železa: *okre, sieny, umbry, červeň železitá, satinobr, zem zelená*;
pozri farby zemité, pigmenty techniky secco, freskové pigmenty

Pi-hsi - Bixi/Pi-Si

pijan - pozri *Bakchus, Dionýzos, Silén, bakchnatky, mainády, bakchanálie, očité poháre, kómos; bodegón, Veselá spoločnosť; opilstvo, hostinec/krčma, pivo, víno*

http://www.webumenia.sk/web/guest/graphic/-/staticresults?orderBy=DATING_ASC&items=14&query=&layout=gridLayout&images=true&searchFor=data&page=10

Komos scena (attická čierno figurová amfora, 560 pr.Kr.)

Scéna so symposionu: Opitý muž vracia a otrok mu drží čelo (červeno figúrová maľba, 500-470pr.Kr.)

Symposium Herma a Herakla (čierno figurový skyfos, 490 pr.Kr.)

Dionýzos s thyrsom (nástenná maľba, 2.st.pr.Kr., Villa dei Misteri, Pompeje)

Satyr s kožou leoparda cez ramená podporuj opitého Siléna (váza Borghese, 30 pr.Kr.)

Pijúci mních (stredoveká iniciála)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Noe a jeho synovia (Norimberská kronika, 1493)

P. Bruegel st.: Dvanásť flámskych prísloví. Opilec zatváraný do chlievika (16.st.)

P. van den Berge (vydavateľ): Bláznovstvá (1648-1695)

D. Velázquez: Pijani. Triumf Bakcha (1629)

A. Van Dyck: Opitý Silén (1610-1650)

J. de Ribera: Opitý Silén (1626)

G. van Honthorst: Triumf Siléna (17.st.)

F. Hals: Veselý pijan (1628-30)

F. Hals: Mladý muž a žena v krčme (1623)

G. van Honthorst: Veselý hudobník (1623)

G. van Honthorst: Šťastný huslista (1624)

H. J. Terbrugghen: Hráč na violu da gamba s pohárom vína (1625)

H. J. Terbrugghen: Veselý pijan (1625)

G. Seghers: Veselý pijan (1625)

J. Jordaens: Popíjajúci kráľ (1638)

J. Massys: Veselá spoločnosť (merry company, 16.st.)

J. H. Steen: Veselá rodina (merry company, 1668)

J. Cossiers: Veselá spoločnosť (merry company, 17.st.)

C. P. Bega: Pitka roľníkov v krčme (bodegón, 17.st.)

C. P. Bega: Pivár v neupratanej izbe (bodegón, 1664)

D. Teniersa II.: Pijan kráľ (17.st.)

A. Brouwer: Hostinec s opitými sedliakmi (bodegón, 1620-1638)

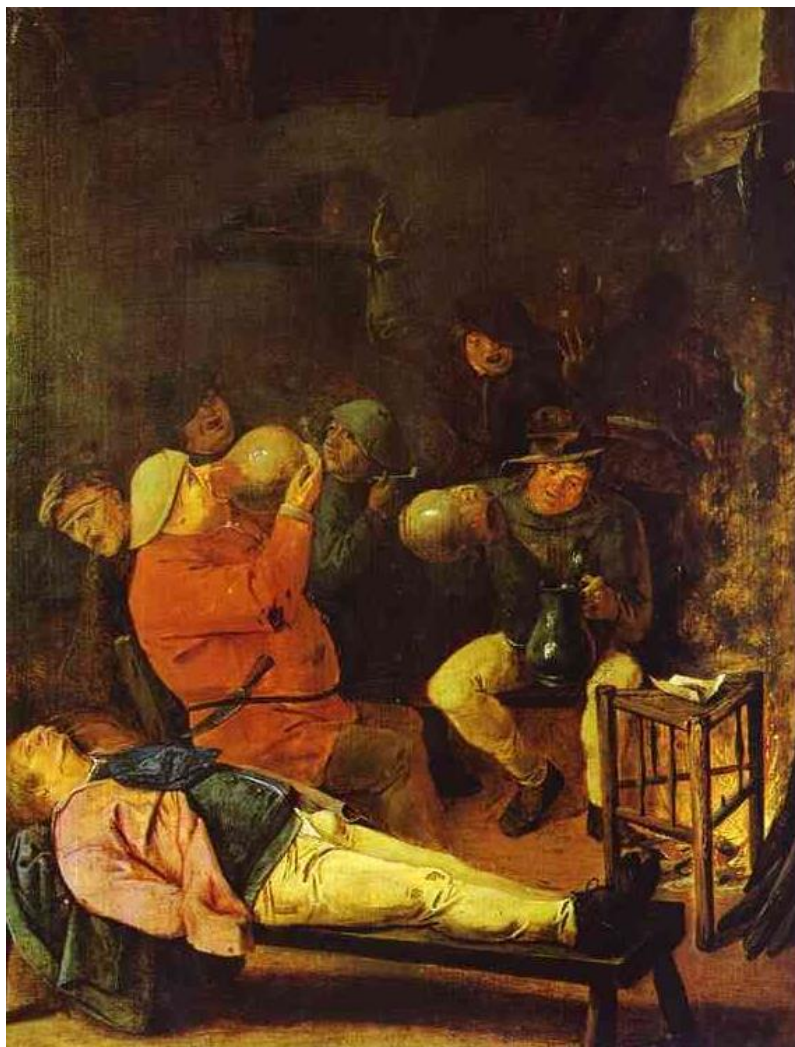
A. Brouwer: Majstrovský pijan (bodegón, 1620 - 1700)

A. Brouwer: Pijan (1620-1700)

A. Brouwer: Poriadna pitka (1635)

A. Brouwer: Scéna v hostinci (bodegón, 1625)

T. Ramsay: Pijan s fľašou (17.st.)

Q. Boel II podľa D. Teniersa II: Pijan a fajčiar (1650-1668)

E. J. van Heemskerck: Pijúci mních (1650)

E. Kieser podľa H. Holbeina: Opilec (tanec smrti, Icones Mortis Sexaginta Imaginibus)

Anonymná kresba Bentvueghels (1620)

Anonym: Iniciácia Bentvueghels v Ríme (1660)

J. van Bijlert: Mladý muž pijúci pohár vína (1635-1640)

P. van Laer: Bentvueghels v rímskej taverne (1625)

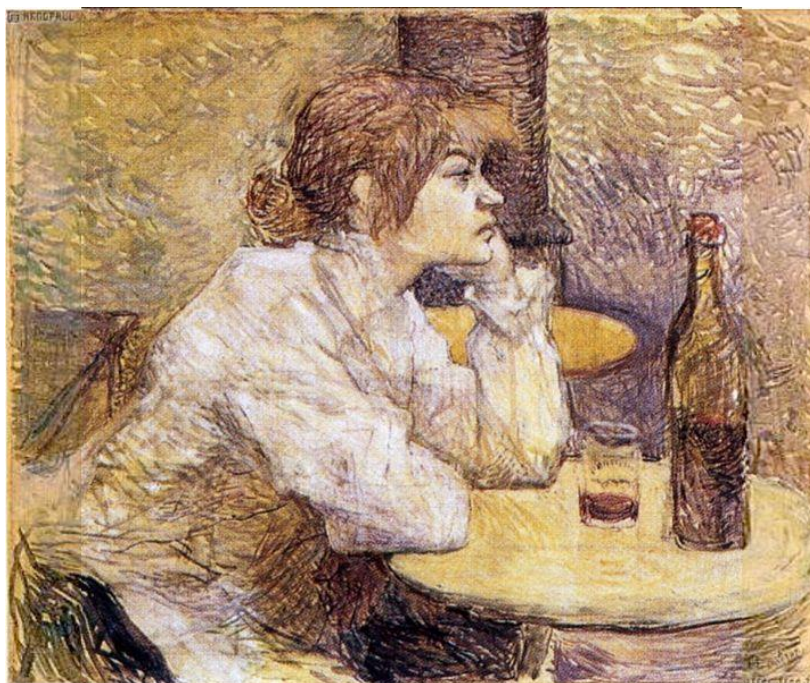

W. Hogarth: Pivná ulica

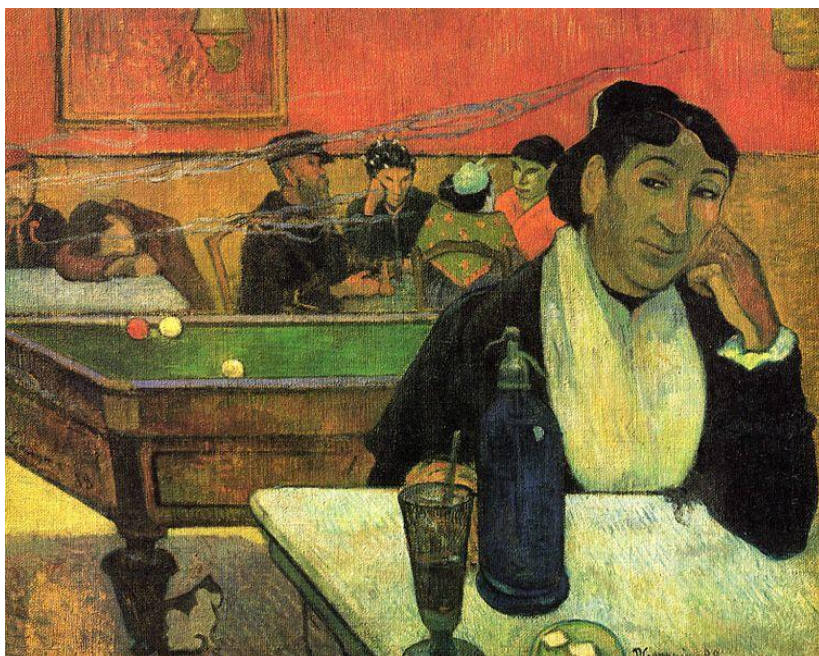

S. Bolswert podľa A. van Dycka: Opitý Silén
C. Manet: Pijan absintu (1859)

H. Toulouse-Lautrec: Po fláme. Portrét Suzanne Valadon

P. Gauguin: Nočná kaviareň (1888)

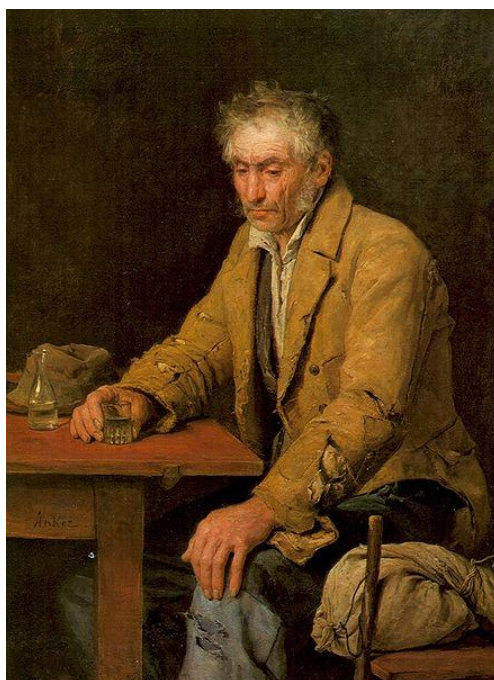
E. von Grützner: Benediktín (19.-20.st.)

J. Rombauer: Na zdravie (1841)

D. Skutecký: Pred krčmou (1873)

A. Anker: Pijan (1868)

A. Anker: Pijan absintu (1908)

F. Defregger: Na zdravie (1890)

H. Daumier: Dvaja muži pri stole (1856-1860)

J. Alexy: Pijú, chlapci, pijú (1928)

M. A. Bazovský: V krčme (1937-1957)

M. Galanda: Pijan (1933)

L. Varga: Pijan (1942)

J. Augusta: Sedliak (1911)

L. Varga: V krčme (1944)

J. Lada

J. Lada: Opitý poľovník

M. Primačenko: Štyria opilci idú na vtákovi (1976)

F. Gyurkovits: V krčme (1919)

R. Mather: Pijan a smrť (tanec smrti, ceruza, gvaš, 1920)

pijan absintu - pozri *absint*